

Gsetneki

Magyar

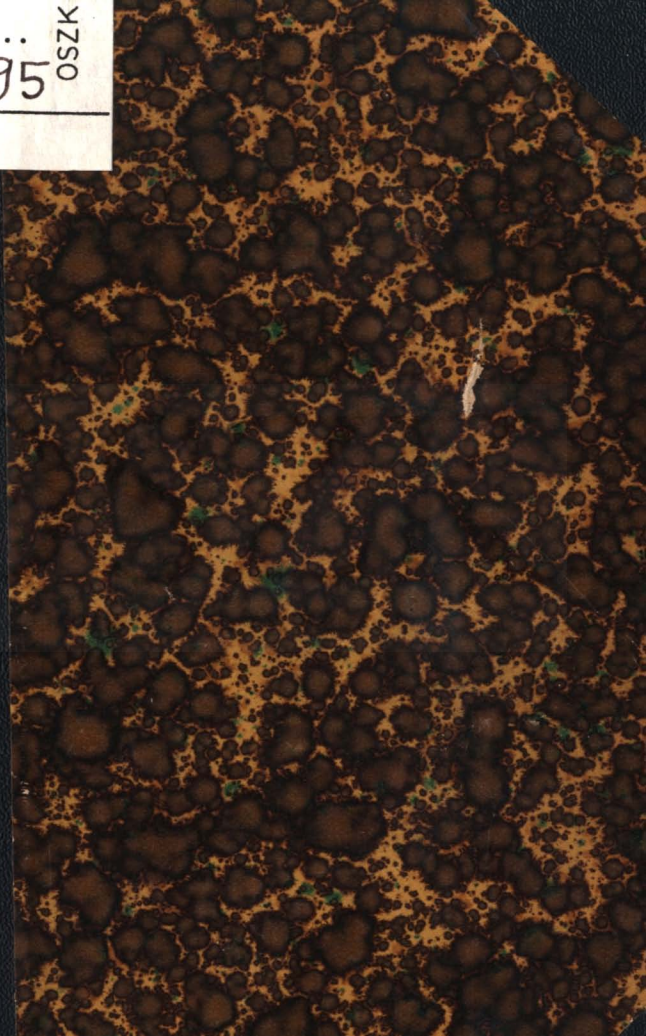
Gsipka

11

.....
26.895

OSZK

2.

OSZK

OSZAK

41/40

Csetneki
Magyar Csipke

157

OSZK

Vertical text on the right edge, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is small and difficult to read but appears to be organized in a list or index format.

CSETNEKI MAGYAR CSIPKE

BUDAPEST
EGGENBERGER-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS
HOFFMANN ÉS VASTAGH

Techm.
~~382/0.~~

26.895/2

~~251.400~~

M. N. MŰZEUM KÖNYVTÁRA
Nyomt. Növedéknaptő.
1908 .év. 739.sz.

EZEN KIS FÜZET TISZTA JÖVEDELMÉT
EGY, CSETNEKEN FÖLÁLLÍTANDÓ
HÁZTARTÁSI ISKOLA JAVÁRA FORDÍTJUK

MINDEN JOG FÖNNTARTVA

:: Összeállították ::
SZONTAGH ERZSÉBET ÉS ARANKA

ÁRA POSTÁN A PÉNZ ELŐLEGES BEKÜLDÉSE MELLETT
1 KORONA 40 FILLÉR

TARTALOMJEGYZÉK.

Bevezető sorok a csetneki csipke második füzetéhez. Irta Herman Ottóné.

Előszó a második füzethez. Irta Dr. Katonáné Madarász Adeline.
15 leírás.

22 rajz.

1 minta-ív.

A MELLÉKLETEN LEVŐ RAJZOK:

Uj cseresnyés gallér.

Zártrózsás csipke.

Nyakkendő.

Fagylaltkendő.

Karikarózsás sallang.

Négyszögű nyakdísz.

Így kezdődik a csipke története. A csipke története az
legelső és legkorábbi időktől kezdődik. A csipke története
Jelenre visszanyúlva

Érdemes megfigyelni, hogy a csipke története
mennyire a történelem és a tudomány szoros kapcsolatát
láthatjuk benne. — A csipke története a legújabb
-időkig tart. **Bévezető sorok** — a csipke története
a csetneki csipke második füzetéhez.

A csipke! Van-e valami dísz, ami a nőt jobban
ékesítené, mint ez a légies, lengedező szövévény, melyet
hivatott női kezek mondhatni mesterien tudnak elő-
állítani... A szép arcot, alakot szebbé teszi a csipke,
a kevésbé szépet pedig eszményiesíti.

A viselőjének öröme, dísze, a készítőjének áldott,
édes — kenyér!

Vegyük csak például a külföld sikereit ezen a téren.
A brüsszeli, brabanti, velencei stb. csipkék egész ország-
részek megélhetését, sőt jólétét biztosítják időtlen idők
óta. Kettős célja van a népipar csipkéjének: *a szépítés*
és a vagyonyszerzés. Miért ne lehetne idővel ez nálunk
is így? Lehet és lesz is! Én már szinte hallom áldó
szavát százaknak és ezreknek, kiknek ez az igazán
nőhöz illő, poétikus ipar anyagi megélhetést nyújt.

A csetneki csipkének már is szép jelenje, de külö-
nösen magasra hivatott jövője van: mert övé a dicsőség:

az annyiszor kétségbevont, vagy lesajnált magyar stílyt igazi nemzeti alapon művelni, fejleszteni és európai színvonalra emelni.

Áldott legyen minden szív, amely ennek fontosságát átérezve buzgón dobog a cél elérhetéseért s egyben módot nyújt a magyar nőnek — őt az otthonától el nem vonva — hogy a házi tűzhely mellett jövedelmező ipart űzve, figyelme egy részét a családi életnek, a háztáj gondozásának szentelhesse és esetleg — altató dalt dúdolgatva munkája közben — bölcsőt is ringathasson . . .

Budapest, 1908 április 27.

Herman Ottóné.

Csetneki magyar csipke.

Mikor az a szerény kis könyv — amelynek ez a mostani a folytatása — megjelent: örömmel üdvözölte mindenki.

Az a kis könyv megtanítja az olvasóját egy, ma már az egész országban elterjedt iparág: a csetneki magyar csipke készítésére.

Ebből a szempontból mindenkit érdekel, aki kézimunkával foglalkozik. Világos, érthető képét adja, megmagyarázza, mit hogyan kell csinálni. Elmondja, hol váltják be a csipkét, hol lehet kapni. Szóval megtudhatja belőle minden csipkekészítő nő az őt érdeklő dolgokat.

Vagyunk egynéhányan, akit az a könyvecske más szempontból is érdekel. Ez az első ilyenfajta tisztán magyar könyv. Azt mondom, *tisztán* magyar könyv. Igen, mert akármilyen hihetetlenül hangzik is ez: ilyen nekünk nincs. Nagy divatlapjaink átveszik a külföldi lapok clichéit, mert az olcsó. Mind csupa német minta

az, ami után a mi asszonyaink dolgoznak, ami a divatlapokban megjelenik. Mi tehát egyebet is látunk abban a kis könyvben mint egy hasznos, ügyes kis kézikönyvet, amely segítségével meglehetősen csínálni a csetneki magyar csipkét, aminek ma már neve és ára van. Mi megláttuk az első lépést egy igazi, valóságos magyar divatlap felé. Amiben magyar iparművészek által tervezett, magyar asszonyok által elkészített kézimunkák képei lesznek.

Nem mondom, hogy járjunk magyar ruhában. Utoljára is manapság a célszerűségi szempont az irányadó a ruhaszabás megválasztásánál. Azonkívül föltűnést keltene s határozottan valami ázsiai zamatja lenne, ha olyan ruhákban járnánk, amely szabásban egészen elüt a „művelt nyugat“ ruháitól. De valami magyarosság igen is legyen a ruhánkban — eltekintve attól, hogy hazai legyen a kelme, amiből varrjuk. Magyar mintája legyen a csipkének, a himzés magyar motívumú rajz után készüljön. Zománcos gombjainkon, ékszerünkön, nap- és esernyőnyeinken, legyezőnkön, bőrovereinken lássék a magyarosság. Van nekünk elég magyar iparművészünk, ötvösünk, bőrmunkáló ügyes iparosunk, minek gazdagítjuk mégis a külföldet!? — Hogy bajos az effélet kapni? — Persze hogy bajos — most még. Mert nem keresi, nem akarja senki. Ha bemegyek Budapesten egy boltba és structójást kérek: természe-

tesen azt mondják, az, kérem, nincs. De ha minden boltban csak 10 ember kér naponként structójást: fogadjunk, hogy egy év múlva annyit kaphatunk, amennyit akarunk! Pedig az structójás, ami után messze kell járni.

Mindaz, amit fenn említettem, megvan nálunk. Iparművészeink dolgoztak eleget, de a végén is elment a kedvük. Próbáljuk csak megkeresni, akarni a holmijukat: lesz több, mint amennyit meg tudunk venni.

Ennek a kis könyvnek ezt az immár második részét pedig szeretettel üdvözljük. Mindnyájan. Azok is, akik dolgoznak belőle, akiknek ez türelmes, érthető szavú mesterük — s mi is, akik még égyebet is látunk benné. Valamit, ami még most kicsi, jelentéktelen. Egy kis mag, de amiben már benne van egy nagy fa, minden dús lombjával, virágjával, gyümölcseivel. Adja Isten, hogy kedvező talajra hulljon, hogy mielőbb vidítsa lelkünket kedves zöldjével, enyhét adó hűs árnyékával!

Jelölés a szerzőknek és kiadónak

Dr. Katonáné Madarász A.

A szerzőknek és kiadónak

Jelölés a szerzőknek és kiadónak

A szerzőknek és kiadónak

A szerzőknek és kiadónak

A szerzőknek és kiadónak

Jelölés

A csetneki magyar csipke átvételére vonatkozó szabályok.

1. Aki szépen készített csetneki csipke munkáját nekünk bemutatja, ennek alapján kaphat új rajzot és megrendelést.
2. Biztos átvételre csak a megrendelt munka számíthat.
3. Csakis egészen helyes, szép, tiszta munkát veszünk át, amelynek nem szabad mosottnak, sem tisztítottnak lenni.
4. Megrendeléshez a rajz ingyen megy.
5. A megrendelés mielőbb készítendő, annak 4 héten túli szállítása biztos átvételre nem számíthat.
6. Csak eredeti rajzon készült munkát veszünk át.
7. A megrendelésnél az átvételi ár is megtudható, mivel az előre meg van határozva.
8. Csak azokat láthatjuk el munkával, kik állandóan a mi részünkre dolgoznak, mivel azoktól, kik másfelé is vállalnak megrendelést, biztos szállítás nem várható.

9. A megrendelésre ingyen adott rajzot se lemásolni,
se azon másnak dolgozni nem szabad.

Azok érdekében fáradunk, kik több idejüket óhajtják
a csetneki csipke készítése által értékesíteni; akik
csak imitt-amott dolgoznak, azoktól gyakorlott szép
munka úgy sem várható.

Szontagh Erzsébet
és
Szontagh Aranka.

Rövidítések.

Isz. = légszem vagy láncszem.

sz. sz. = szorösszem vagy rövid pálcika.

fp. = félpálcika (1 fölajtással, de egyszerre áthúzva).

p. = pálcika (1 fölajtással, kétszerre áthúzva).

dp. = dupla pálcika (2 fölajtással, háromszor áthúzva).

hp. = háromszoros pálcika.

A csetneki csipkéhez használt anyag.

Pozsonyi fehér orsócérna 80-as és 100-as szám.

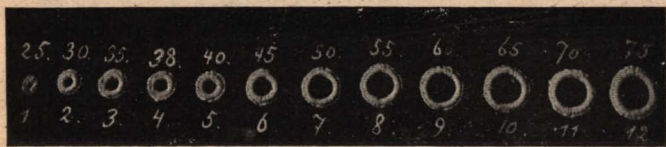
Planéta-fonál vastag (betétszálnak).

Fekete és fehér Metz-féle Cordonnet-selyem 6-os és
7-es szám.

12-es, 13-as és 14-es horgolótű.

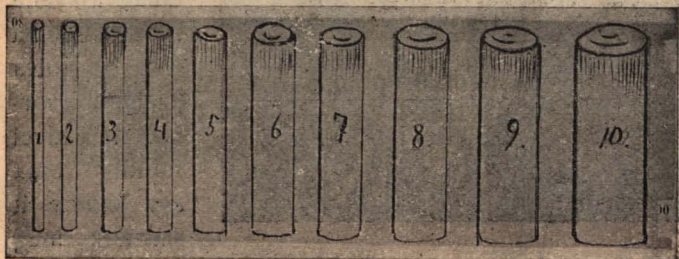
Karikák.

A csetneki csipke kisebb-nagyobb alakokból, részekből lesz összeállítva, ezen alakok közül a legegyszerűbb a különféle nagyságú karika.

Az eredeti nagyság fele.

A karikák úgy készülnek, hogy cérna lesz csavarva egy, sásból vágott megfelelő vastag fácska végére s

miután a fölcsvart cérnát levettük, körülhorgoljuk azt sűrűn és sémán sz. szemekkel. A fenti karikáknál jelezve van számokkal, hogy hányszor kell a cérnát rácsavarni.

Bajusz.

A bajuszok vagy szárok, különféle hosszúságban, mindig a rajz kívánalmái szerint készülnek. A betétszára szoros szemek jönnek egyenletes sűrűn s oly

lazán, hogy a betétszál meghúzható, s ezáltal a bajusz alakítható legyen.

A fordulás után, 2 szem elhagyásával, a betétszál hozzá lesz horgolva az előbbi sorhoz, de a tűvel mindig csak *egy szálon* át szúrunk, még

pedig a magasabban és felénk közelebb levő szálba.

Dupla bajusznál ismét fordítva, 4 szemmel összefoglaljuk, s úgy folytatjuk tovább a betétszál fölött a horgolást.

Apró csipkék.

Ezen ötféle apró csipke álló gallérok, vállgallérok és csipkék befoglalására lesz használva.

Az 1-ső számú a következőkép készül:

12 sz. sz. a betétszálla

5 sz. s visszafelé az ötödik és hatodik szembe beakasztva, fordulva.

6 sz. sz.; pikó 4 sz.-ből, 6 sz. sz. s ismét 12 sz. sz. tovább.

A 2-ik számú hasonlóan készülhet, csakhogy minden 7 sz. szem után fordulunk.

A 3-ik számú:

18 sz. sz.

5 légszem s visszafelé az ötödik és hatodik szembe egy-egy sz. szemmel s így még egyszer.

Fordulva: 6 sz. sz., a légszemívbe pikó; 6 sz. sz., a két sz. sz. fölött, 1 sz. sz. s tovább 5 sz. sz., fordulva 5 lsz. s a pikó előtt az alsó ívbe beakasztva. Fordulva: 5 sz. sz., 1 pikó, 5 sz. sz. a légszemívbe, 2 sz. sz. pikó, 6 sz. sz. s aztán ismét 18 sz. sz. stb.

A 4-ik számú apró csipkéhez legelőször a betétszállra folytatólagosan sz. szemeket horgolunk.

A második sorban aztán a következőkép: 1 p., 1 lsz. s az előbbi sornak minden harmadik szemébe beakasztva.

A harmadik sornál hozzáveszszük a betétszálat s 3 sz. sz. dolgozunk minden pálcika közbe. Minden hatodik pálcikaköz után oly kis ív jön a tetejére, mint az 1-ső számú csipkénél.

Az 5-ik számú csipke úgy lesz kezdve, mint a 4-ik szám.

A második sornál: 2 p., 2 lsz., 2 p.

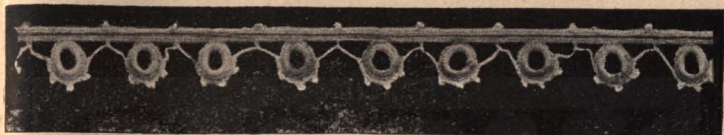
A harmadik sornál minden pálcika közbe 4 sz. sz. jön, s minden harmadik köz után oly hármás kis ívet horgolunk, mint a 3-ik számú kis csipkénél.

Karikadísz.

Ezen keskeny csipkéhez, amely színes selyemből ruhadísznek is nagyon alkalmas, legelőször a 7 mm. átmérőjű karikákat készítjük.

A betétszálla 8 sz. szem, a karikába — ott, ahol a

karika szára van, azt is áthorgolva — 4., a² betétszálla 16, karikába 4 és így tovább.

Az összefoglaló betétszálla még egy sort horgolunk pikókkal.

A harmadik sort a karikákra horgoljuk. A szemek számát a pikók közt és az odafoglalásoknál aszerint határozzuk meg, amely nagy és ahány szemből a karika áll.

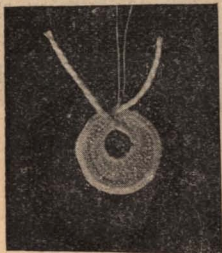

Cseresnye.

A cseresnye a szükséghez képest szárral vagy anélkül készül.

A betétszála jön:

42 sz. szem, az utolsó szemet összeakasztjuk az elsővel, s ezáltal képezzük a belső kört. Még 1 soros szem jön a keresztbetett betétszála is.

Ezután előrefelé dolgozunk a következőkép:

3 lsz. beakasztva 1 sz. szemmel a harmadik szembe.

3 sz. sz.

1 fp.

8 p.

2 dp.

6 szembe mindig 2—2 dp. s tovább:

2 dp.

8 p.

1 fp.

3 sz. szem

3 lsz. az utolsó szembe beakasztva s ismét 1 sz. sz. a keresztbetett szálon át.

Ezután körüldolgozzuk az egészet szorosszemekkel, de az első és utolsó három légszemet befoglaljuk, hogy

a cseresnye alakja szép egyenletesen vastagodjon. Leg-
utóbb rádolgozzuk a előbb elhagyott betétszárat úgy,
hogy minden szembe 1 szemet, de közbe még a
zsinórra is mindig 1 szemet dolgozunk.

Ha a cseresnyének szára van, az mindjárt folytatólag
lesz hozzádolgozva.

Attört cseresnye.

42. sz. sz. az utolsó szemet összeakasztjuk az elsővel s ezáltal képezzük a belső kört. Még 1 sz. sz. jön a keresztbetett betétszála is.

Ezután előrefelé dolgozunk a következőkép:

4 lsz. a negyedik sz. sz., 4 sz. sz., 3 lsz. a harmadik szembe, 1 sz. sz., 4 lsz. a harmadik szembe, 5 lsz. a harmadik szembe, 5 lsz. a második szembe s ez ötször. 5 lsz. a harmadik szembe, 4 lsz. a harmadik szembe, 3 lsz. a harmadik szembe fordulva:

1 sz. sz., 3 lsz. a következő ívbe, egy sz. szem., 4 lsz. s ismét 1 sz. sz. a következő ívbe s aztán hatszor 5 lsz. szemből álló ív, 4 lsz. szem sz. sz., 3 lsz. s az utolsó ív végére 1 sz. szem.

Fordulva: az első ívbe 3 sz. szem, a második ívbe 4 sz. szem, azután 2 ívbe 5—5 sz. szem, 2 ívbe 6—6 sz. szem, 2 ívbe 5—5 sz. szem, 1 ívbe 4 sz. szem, 1 ívbe 3 sz. szem, tovább haladva még 6 sz. szem, 4 lsz. s ezt a közepére beakasztani. Tovább közbe dolgozva:

18 sz. szem, 1 fp., 5 p., 14 dp., 5 p., 1 fp., 18. sz. sz.,
ezután az egész cseresnye körül lesz dolgozva a betét-
szállal, úgy hogy minden második szem után egy szemet
dolgozunk csupán a zsinórra.

Nagy zárt rózsa.

Mintegy 25 cm. zsinórt elhagyva, legelőször három belső levél középsőjét kezdjük.

I. 42 sz. sz. a zsinórra, vissza sz. szemek, 3 a végén elmarad. Fordulva: 4 lsz. beakasztva a negyedik szembe, s ezt kilencszer ismételve, utoljára 2 sz. sz. Fordulva: 1 sz. sz. az első ívbe, 4 lsz. s beakasztva minden ívbe végig. Fordulva: 5 sz. sz. minden ívbe, s le egészen a zsinórig, aztán fordulva s hozzáfoglalva a zsinórt, ezt az elején elhagyott 3 szemhez is hozzáfoglaljuk.

II. Fordulva: 30 sz. sz., a zsinóron át hozzádolgozva. Fordulva: végig sz. sz., csak 3 marad el. Vissza: 4 lsz. s minden negyedik szembe beakasztva hétszer. Visszafelé: 1 sz. sz. az első ívbe s aztán 4 lsz. beakasztva minden ívbe. Fordulva: 5 sz. sz. minden ívbe, még néhány sz. sz. a zsinórig s aztán fordulva, a zsinórt hozzáfoglalni.

III. Fordulva: 3 szemet a zsinóron át hozzá, s tovább a zsinórra 62 szem. Fordulva: 2 sz. sz., 1 fp., 2 p., aztán 7 szembe mindig két dupla pálcika, 2 p., 1 fp., 2 sz. sz.

aztán ismét 1 fp., 2 p. stb., míg négy cakk lesz. Fordulva: a zsinórt hozzá, még pedig, úgy hogy az íveken sűrítve ugyan (minden szem közé még egy szem a zsinórra) s a mélyedésen két szemmel az alsó sorhoz lefoglalva. Ha ez megvan, akkor az alakot a rajz szerint megformáljuk s a zsinórt elvágva, átmegyünk a más oldalra, ahol a kezdésnél elhagyott zsinór van s ezt hozzádolgozzuk az első, az az középső levélhez, még pedig úgy, hogy két szálát veszünk egy szemnek.

IV. 30 sz. sz. a zsinóron át s folytatva egészen úgy, mint a II-ik számú levél.

Az V-ik úgy készül, mint a III-ik.

Ha az egész alak meg van formálva, és a betétszál vége elvarrva, még három karikát illesztünk a hegyére ott, ahol a négycakkos levelek a középső levélhez érnek, s ez utóbbihoz is lettek varrva. Úgy a három karika, mint a két oldalon levő köz is, varrott és átcsavart szálakkal lesz összefoglalva.

Legutoljára egy karika foglalja össze azt a pontot, ahol az összes levelek végei összeérnek.

Rácsos granátalma, a négyszögű nyakdísz középalakja.

60 sz. szem a betétszála, fordulva: 1 sz. sz., 1 fp., 40 p., 2 fp., 12 sz. szem.

Fordulva: 4 lsz., beakasztva 1 sz. szemmel a negyedik szembe. 8 sz. szem, 3 lsz., beakasztva a harmadik szembe, 4 lsz., beakasztva a harmadik szembe, 5 lsz., beakasztva a 3-ik szembe és így végig.

Fordulva: minden ívbe 1, 5 légszemből álló ívet dolgozva, a végén azonban 2 ív üresen marad.

Fordulva: minden ívbe 5 sz. szem.

Fordulva: 2 sz. szem, 1 fp., 1 p., 2 dp., 20 hármaspálcika, 8 dp., 2 fp., 23 sz. szem.

Fordulva: 15 lsz., a tizenötödik szembe végig sz. szem.

Fordulva: a betétszál rádolgozódik sz. szemekkel. Eppen így készítjük az alak másik oldalát.

A hármaspálcika: 34 lsz., a nyolcadik szembe 1 sz. sz., 4 lsz., a negyedik szembe 1 sz. szem és így végig.

Folytatólag körüldolgozzuk mindkét oldalt 4 légszemből álló ívekkel, azután szorosszemekkel, még pedig 5 sz. szemet minden ívbe. Ezután befoglaljuk a levélkét betétszállal, de úgy, hogy a harmadik levélke befoglalására való betétszálat — mintegy 6—8 cm.-t — elhagyjuk.

Az oldalsó levél: 16 sz. sz. a betétszálon át, a középső levélhez hozzádolgozva és tovább 16 szem a zsinórra.

Fordulva: elhagyva a betétszálat, 26 sz. szemet dolgozunk, még pedig úgy, hogy mindig csak egy szálat veszünk a tűre, amiáltal a munka könnyebb, csipkésebb lesz. Ismét fordulva: a levél belső kitöltéseül 2 sor 4—4 szemből álló kis ívet, aztán minden ívbe 5—5 sz. szemet, s végül a betétszálat kell ráhorgolni. A harmadik levél épp így készül az elhagyott betétszál felhasználásával.

Ezután rajz szerint kell az egész alakot összeállítani, a hármassal levélkét hozzávarrni és a megfelelő helyre a négy karikát odailleszteni. Legvégül még a rajzon látható rácsot varrjuk az alak középebe.

Cakkos tulipán.

Legelőször a középén levő, áttört, cseresnyéhez hasonló kis kerek alak készül.

36 sz. sz. a zsinórra, 1 sz. szemmel karikává foglaljuk össze, s még 1 szemmel átkötjük a keresztbe tett betétszálat; ezután 5 lsz., 1 sz. sz. az ötödik szembe, 26 sz. sz., 5 lsz.

Második sor: 5 sz. sz. a légszemeken át az első kört képező szemekbe, 3 lsz., 1 sz. sz. a második szembe, 4 lsz., 1 sz. sz. a harmadik szembe és így tovább, a végén ismét 5 sz. sz., mint a kezdetén.

Harmadik sor: 8 lsz. az első ívbe 1 sz. szemmel beakasztva s ugyanoda még 3 sz. szem. A következő ívbe 4 sz. sz., 4 lsz. 1 sz. szemmel a következő ívbe beakasztva, 5 lsz. 1 sz. szemmel a következő ívbe beakasztva s ez utóbbi még négyszer ismételve, azután 4 lsz. 1 szemmel beakasztva s ugyanazon ívbe még 3 sz. sz. A következő ívbe szintén 4 sz. sz. s 8 lsz. a kerek alak közepén 1 szemmel beakasztva.

Negyedik sor: 14 lsz. az első ívbe, 4 sz. sz. a

másodikba s azután 6 sz. sz. ötödik ívbe s végül ismét 4 sz. sz. az utolsó ívbe s 14 lsz. a középben beakasztva.

Ezután a zsinórt sűrítve körülfogaljuk s kész a középső rész. A körülfogaló cakkos részhez mintegy 15 cm. zsinórt elhagyva, azt a középső alak alsó részéhez szemmel odakötjük és a zsinóron tovább 160 sz. szemet horgolunk.

Második sor: Minden negyedik szem kihagyásával, 5 sz. sz., 1 fp., 18 p., 8 sz. sz., 22 lsz.; folytatva kihagyás nélkül 6 sz. sz., 1 fp., 69 p., 1 fp., 6 sz. sz., 4 sz. kimarad.

Harmadik sor: 4 lsz., 7 sz. sz., 1 fp., 5 p. (3 szembe), 1 fp., 4 sz. sz., 1 fp., 1 p., 4 dp. (3 szembe), 4 hp. (2 szembe), 4 dp. (3 szembe), 1 p., 1 fp., 4 sz. sz., 1 fp., 3 p. (2 szembe), 8 dp. (6 szembe), 3 p. (2 szembe), 1 fp., 2 sz. sz., 1 fp., 5 p., 8 dp., 5 p., minden negyedik szembe kettő. 3 p., 2 fp., 6 sz. sz., közbe 1 szem kimarad, 28 lsz., 20 sz. sz., minden harmadik szem kimarad, 4 lsz., a zsinórra 1 sz. sz.

Negyedik sor: A cakkok fölé horgoljuk a zsinórt, de a mélyedéseken 1—1 szemet elfogyasztunk s az íves részeken sűrítünk. Azonkívül a mélyedéseken, ott, ahol az előző sorban 4 sz. szem van, 2 sz. szemet leszúrunk s a következő cakra 2 sz. szemet horgolva, visszafelé a hatodik szemet összefoglaljuk, hogy a cakkok mélyek legyenek és szépen összefogódjanak.

Karikarózsás sallang.

Az 1. számú behajtott levélhez 120 sz. szemet horgolunk a betétszállra s fordulva

a betétszálra s fordulva a betétszál elhagyásával: 2 sz. sz., 1 fp., 1 p., 28 dp., 36 p., 24 sz. sz., 28 elmarad.

Fordulva: 14 lsz. a tizennegyedik szembe 1 sz. sz.-mel beakasztva s még tovább 45 sz. szem, 1 fp., 24 szembe 30 pálcika, úgyhogy minden ötödik szembe 2 jön, tovább 1 fp., 6 sz. sz., 1 szem a zsinórra s fordulva

hozzáfoglaljuk a betétszálat, még pedig úgy, hogy ahol a levél erősen gömbölyödik, ott minden

szem után 1 szemet sűrítünk s ahol kevésbé, ott minden 2 szem után egyet.

Ha a levél kész, akkor pontosan a rajz szerint kell megformálni, a nagysága egészen pontosan olyan legyen, mint a rajzon adva van, tehát a szorosabb vagy tágabb munkához képest változtatni kell a hosszabb vagy rövidebb pálcákat.

A 2. számú, két végén becsavart bajuszhoz 180 szemet horgolunk oda-vissza, s a rajz szerint adjuk meg az alakját.

A 3. számú rózsalevélhez legelőször a levelek közepét készítjük el s ehhez horgolunk 12 légszemet, erre rádolgozunk 12 sz. szemet oda s ugyancsak 12 sz. szemet vissza, ezután pedig mégegyszer körülhorgoljuk sz. szemekkel. Ha hét ily hosszas levélke kész, akkor az elsőt körülfogaljuk betétszállal, s az alsó hegyénél egy szemmel összefoglaljuk, ezután 2 sz. sz. a zsinórra horgolunk s tovább a levélkét 5 szemmel hozzáfűzzük, s még 15 szemet dolgozunk a betétszállra. Ezután a második levélkét foglaljuk körül, s azután a harmadikat. A negyedik legfelső levélke szabadon áll, s ha ez is körül van horgolva, akkor lefelé a szárnál két szírat egy szemnek véve horgolunk, s a megfelelő helyeken hozzáveszszük a befoglalandó levélkéket.

A 4. számú karikarózsa. Két ujjunkra vagy megfelelő vastag fácskára 2 sor betétszálat tekerünk, 2

szoros szemmel összefoglalva, körül dolgozzuk szoros szemekkel.

24 sz. sz., itt jegynek beillesztünk egy szál cérnát, 22 sz. sz., s itt ismét megjegyezzük a második cakkot, 36 sz. sz., 22 sz. sz., 24 sz. sz. Minden 5 cakkot meg kell jegyezni.

Második sor: 4 lsz. a negyedik szembe egy sz szemmel beakasztva, tovább 2 sz. sz., 1 fp., 3 p. hat szembe 2—2 dp., 3 p., 1 fp., 2 sz. szem. Ezzel az első cakk készen van.

A másodikhoz: 2 sz. sz., 1 fp., 4 p., 1 dp., hat szembe 2—2 dp., 1 dp., 4 p., 1 fp., 2 sz. szem.

A harmadik azaz középső cakkhoz: 2 sz. sz., 1 fp., 5 p., 3 dp., tizennégy szembe 2—2 dp., 3 dp., 5 p., 1 fp. 2 sz. szem, ezután a negyedik és ötödik cakk visszafele épp úgy készül, mint a második és első.

Harmadik sor: Mind az 5 cakk fölött, sz. szemeket dolgozunk, a cakkok mélyedésén azonban 2—2 sz. szemmel leszúrunk az alatta levő sorba, hogy a cakkok mélyek legyenek.

Ezután körül foglalkozunk az egészet betétszállal, még pedig úgy, hogy a mélyedéseken ismét leszúrunk, s az íveken minden szem közé még egy szemet dolgozunk a betétszállra.

Legutoljára a rózsa közepébe két egymásba illő karikát varrunk.

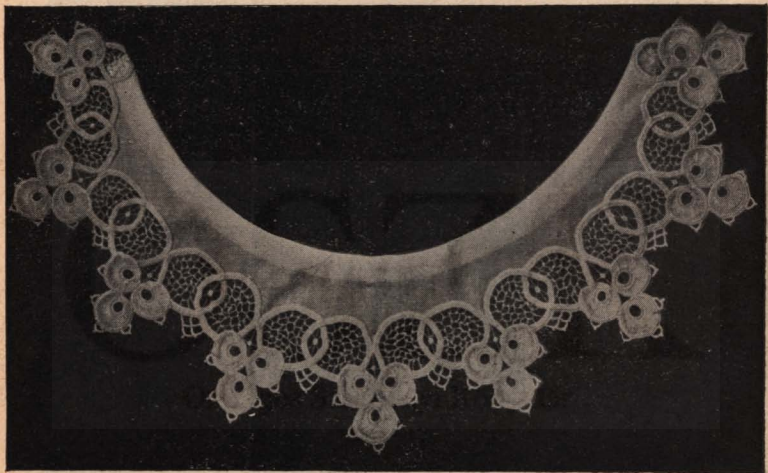
Ha mind e négy alak kész, akkor még egy megfelelő darab befoglaló csipkét készítünk, s miután mindent a rajzra pontosan fölillesztettünk, a száraz végeit elvarrtuk, kitöltjük a közöket szép egyenletes recével.

Ha a kész csipkét a rajzról levettük, körül dolgozzuk azt pikókkal és kis ívekkel.

Cseresnyés gallér.

Ezen gallérhoz szükséges 27 cseresznye az V. számú leírás szerint és 130 szemből készült bajuszok, melyek

köralakban, pontosan a rajz szerint lesznek megformálva, és a mintára fölillesztve. A gallérnak elején levő három-három ily kör fokozatosan kisebbedik.

A gallér rajzát kivágjuk a mintalapról s beborítjuk átlátszó rajzvászonnal. Ezen kettős alapon készül a csipke, erre varrjuk rá, színével lefelé, az elkészített

és megformált alakokat. Az alakok ne legyenek sem kisebbek, sem nagyobbak, mint a rajz megkívánja, és apró öltésekkel, jó erősen kell azokat fölfércelni, hogy a rece készítése alkalmával a helyükről el ne mozduljanak. Az alakokat, ahol azok egymást érintik, össze kell varrni és el kell varrni a betétszálvégeket is, de úgy, hogy az a színére áttetsző göböt ne képezzen. A végeket vissza is kell hajtani, hogy erősebben tartson és a mosásban majd ki ne bomoljon.

Ha minden alak össze van foglalva, a szálvégek levágva, akkor készül a kitöltés, azaz a rece. Ehhez 100-as orsócérnát veszünk, s kitöltjük a kisebb-nagyobb közöket légszemek és pálcikák által képezett 5—6 szögű likacsokkal. A recét finom horgolótűvel, meglehetősen szoros légszemekkel kell dolgozni, de nem szabad az odakötésnél az alakok szélét meghúzni, hanem ügyelni kell, hogy minden vonal a helyén maradjon.

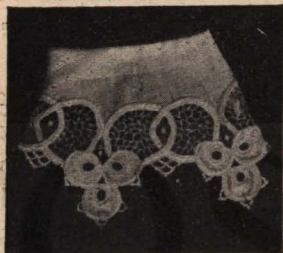
A recében 4 légszemből álló pikókat is kell alkalmazni. A munkának ez a része eleinte egy kis nehézséggel jár, de rövid gyakorlat után már szép egyenletesen és gyorsan lehet a recét készíteni.

A szálat nem szükséges gyakran elvágni, mert átvezethetjük azt bajuszokon és kisebb tömör alakokon át oda, ahol a munkát folytathatjuk.

Ahol a körök átfonódnak, ott a rajz szerint pókokat kell alkalmazni, ezek szálait jól átsodorjuk, s a középső

pontot többszöri átfonással szép nagyra növesztjük. A kifeszített szálakat nem szabad oly erősen dolgozni, hogy a munka összehúzódjék.

Ha az összeállítással és recézéssel már készen vagyunk, akkor egy vékony ruhát borítunk a munkára és egy, nem túlságosan tüzes vasalóval, megvasaljuk azt.

A lefejtés úgy történik, hogy a rajz két rétege közt vágjuk föl a szálakat.

A levett munkát ezután körülhorgoljuk, még pedig a szinéről, s ezen körülhorgozás közbe készülnek a rajzon látható kis egyes és négyes ívek is.

A batisztra illesztés szintén a rajz segélyével történik úgy, hogy a selyembatisztot fölférceljük — a szálmente figyelembevételével — a rajzra, s fölvarrjuk a csipkét pontosan az áttetsző vonalak szerint apró öltésekkel.

Ezután levesszük a rajzról, s körülvágva a batisztot, elhajtjuk és elvarrjuk azt.

Legutoljára egy rézsút szabott batiszt-foglalást varrunk a galléra, a rajzon látható egyenes vonal mentén.

A kézelőknek két darab csipkét készítünk rajz szerint, s körbe összedolgozzuk. Ráillesztjük a batisztra, s befoglaljuk.

Négyszög nyakdísz.

Ezen nyakdísz középső alakja a VIII. szám alatt leírt rácsos gránátalma. Ugyanezen leírás szerint készül a hátsó záródáshoz szükséges két félalak.

A középen levő rácsos gránátalmát jobbról-balról egy-egy hosszú, behajló levél foglalja be. Ezen levél következőkép készül: mintegy 20 cm. hosszú betétszál elhagyásával 155. sz. szemet horgolunk.

Fordulva: 1 sz. sz., 1 fp., 1 p., 2 dp., 25 hp., 10 dp., 10 p., 2 fp., 12 sz. sz.

Fordulva: 6 lsz. a hatodik szembe beakasztva,
15 sz. sz., 2 fp., 33 p., 2 fp., 8 sz. sz.

Fordulva: végig szoros szemekkel ráhorgoljuk a
betétszálat.

Hogy a másik oldalra kanyarodó levelet is meg-
csinálhassuk, át kell mennünk a kezdetén elhagyott
betétszálra, s ott ismét 155 sz. szemet horgolva foly-
tatjuk, mint fent.

A kész alakokat fölférceljük a rajzra s úgy készítjük
e munkát, mint a XI. számú cseresnyés gallérnál rész-
letesen le van írva.

Kell még 22 drb VI. számú cseresnye és három
hosszabb és két rövidebb bajusz, melyet a rajz szerinti
modorban kell megformálni. Legutoljára körül kell
horgolni a munkát pikókkal és kis ívekkel.

Fagylaltkendő. (112. szám.)

A granátalmához: 15 lsz., fordulva: 1 sz. sz. 1 fp., 11 p., 1 fp., 1 sz. sz. Ekkor 20 cm. betétszálát elhagyva, hozzáhorgoljuk azt a levélhez úgy, hogy minden szembe egy szemet, s közbe a zsinórra is mindig egyet dolgozunk.

Amint a középső levélke körül van horgolva, fölfelé fordítjuk a betétszálát, s azon át 2 szemet dolgozunk a levélhez, s folytatólag 30 szemet a betétszálra. Fordulva elhagyjuk a zsinórt s

akkor 4 sz. sz., 1 fp., 22 p., 1 fp., 2 sz. sz. jön.

Fordulva: 3 lsz. beakasztva a harmadik szembe, 22 sz. sz., 4 lsz. beakasztva az utolsó szembe, 2 sz. sz. a betétszálra s fordulva hozzáfoglaljuk a betétszálát, elfödve a légszemeket, s ismét minden 2. szem közé egy szemet sűrítünk. Áthorgoljuk a végén az elmaradt két szemet is, hogy a levél elkeskenyedjen. Ezután meg

kell a levelet pontosan formálni, hogy hossza és hajlása teljesen a rajz szerinti legyen.

Fordulva: 16 szemmel hozzádolgozzuk a betétszálat s azt elhagyva, vissza 14 sz. szemet horgolunk. Fordulva 3 lsz. a harmadikba beakasztva, 8 sz. sz., 4 lsz. az utolsó szembe beakasztva, 1 sz. szem a betétszállra s fordulra hozzáfoglaljuk azt úgy, hogy minden 2 szem közé egy szemet sűrítünk. Ezzel készen van az alak egyik oldala, s most átmegyünk az elején elhagyott betétszállra, s elkészítjük a másik oldalát is.

Az egész gránátalmát alul egy nagyobb karika foglalja össze, fölül pedig 3 kisebb. Az egyenes varrott szálat legjobb akkor beilleszteni, mikor az egész alak már a rajzra föl van fércelve.

A csavart bajuszok úgy készülnek, hogy minden centiméter hosszúságra 10—12 sz. szemet számítunk. A formálás a betétszáll behúzása vagy tágítása által történik. A rajz vonalait mindenkor pontosan figyelembe kell venni. A fagyaltkendőben 8 kétvégű bajusz van, erre horgolunk 110 sz. sz., fordulva: 18 sz. sz. fordulva a betétszállon át 3 sz. sz., s tovább csupán a betétszállra még 60. Fordulva: végig sz. szem. Az apró kis áthidalások 18 szemből oda s vissza állnak, ezekre 4 apró karika jön.

Ha minden alak kész, akkor azokat pontosan és jó erősen fölférceljük a rajzra, s kitöltjük a közöket szép

Zárt rózsás csipke.

Ezen csipke főalakja a VII. szám alatt leírt nagy zártrózsza, azonkívül a cseresznye leírása szerint kell síma vagy áttört kerek alakokat készíteni a megkívánt nagyságban. Különböféle bajuszok is fordulnak elő e mintában, melyeket úgy készítünk, hogy ahány centiméter hosszú, annyiszor 10—12 szemet horgolunk rá.

A becsavart kampós végeknek 32 szemet horgolunk s fordulva: betét szál nélkül 1 sz. sz., 2 fp., 18 p. 12 szembe (tehát minden második szembe kettő). Fordulva ráhorgoljuk a betétszálat, azonban minden szem közé még egy szemet horgolunk a betétre.

A kettős rácsos bajusznak először 110 szemet horgolunk oda és ugyanannyit vissza. Ezután a tizenötödik szemhez illesztjük a betétszálat és 10 szemmel hozzáfoglaljuk, tovább még 80 szemet horgolunk és 10 szem-

mel hozzáfoglaljuk. A negyedik sor ismét elejétől végig lesz ráhorgolva. A varrott öltéseket akkor alkalmazzuk, ha a bajusz már föl van fércelve. A receszerű kitöltés is akkor készül, mikor már minden alak a helyen van. De ennél nagyon kell ügyelni, hogy a szálak kifeszítésével az alakok szélét össze ne húzzuk. A rece helyén esetleg más csipkeöltést is lehet alkalmazni.

Különféle nagyságú karikák is szükségesek, pókkal vagy anélkül.

A felső befoglalás készülhet az apró csipkék negyedik leírása szerint.

Tulipános nyakkendő.

Középen a IX. számú cakkos tulipán van s a két oldalon levő cakkos befoglalást a következőkép készítjük: 96 szemet horgolunk a betétszálra oda és vissza. A második sornál minden 12 szem után 1 szál cérnát akasztunk be jegynek.

Az első cakk: 4 sz. sz., 1 fp., 4 p., 1 fp., 2 sz. sz.

A második cakk: 2 sz. sz., 1 fp., 1 p., 4 szembe, 2—2 dp., 1 p., 1 fp., 2 sz. sz. A további 5 cakk éppen úgy készül, mint a második s a nyolcadik úgy, mint az első.

Ezután ráhorgoljuk a cakkokra a betétszálát, a mélyedésen azonban 2 szemmel mindig leszúrunk az előbbi soron át, hogy a cakkok jó mélyek legyenek. A cakkok tetején minden szem közé 1 szemet sűrítünk.

Az összeállításnál, ahol a 2 cakkos ívet 1 karika fogja össze, még 1 hosszú levél is van. Ez a következőkép készül: 32 lsz., fordulva: 10 sz. sz., 2 fp., 18 p., 1 fp., 1 sz. sz., 1 lsz., vissza (a más oldalon): 1 sz. sz., 1 fp., 18 p., 2 fp., 10 sz. sz. Ezután körül-

foglaljuk az egész levelet a betétszállal, az oldalakon csak minden 2 szem után sűrítünk, a felső befoglalásnál azonban minden szem után.

Kis ívek és különböző nagyságú karikák is lesznek rajz szerint alkalmazva s ha az egészet összeállítottuk, recével kitöltöttük s a varrott öltéseket is elkészítettük, akkor lefejthetjük a mintáról. Legutóbb, a nagy alak kivételével, az egészet körülhorgoljuk.

A rajzon vonalak jelzik a batiszt szélességét. Legjobb hosszában vágott csíkot használni, melyet keskenyen beszegünk s két végére a csipkét ráillesztjük, a visszáján is pontosan elhajtva és elvarrva.

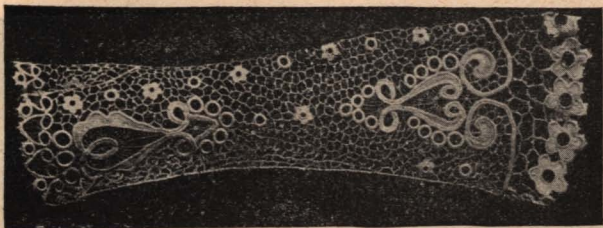

„Magda“-csipke. (Mintaszám : 252.)

Alló gallér. (Mintaszám : 317.)

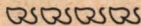

Csipkekeztyű. (Mintaszám : 286.)

(Ez a minta a Magyar Kir. Múzeumban van őrzve.)

CSETNEKI CSIPKERAJZOK
KAPHATÓK

JOÓB ILONKÁNÁL
BUDAPEST, IX. KERÜLET,
ERKEL-UTCA 20. SZ., II., 11.

Négyszögletű teasztalterítő. (Mintaszám: 215.)

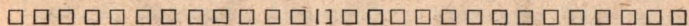
Eredeti nagysága 100 cm.

RAJZA KAPHATÓ HÁROM MÉRETBEN 60, 80 ES 100 CM.

CSETNEKI MAGYAR CSIPKE

MEGRENDELÉSEK ÉS TUDAKOZÓDÁSOK EZEN
HÁZIIPARI MUNKA VEZETŐIHEZ INTÉZENDŐK

SZONTAGH ERZSÉBET ÉS ARANKA
BUDAPEST, VIII. KER., ÜLLŐI-ÚT 30. SZÁM.

ELÁRUSÍTÓ HELYEK BUDAPESTEN:

HÖEPFNER H., IV., KORONAHERCEG-UTCA 20.
SIMAY ÉS LENGYEL, IV., GIZELLA-TÉR 3. SZÁM

CSETNEKI CSIPKE KÉSZÍTÉSÉHEZ
:: VALÓ ANYAG KAPHATÓ ::

ÁDÁM KÁROLY KÉZIMUNKAÜZLETÉBEN
BUDAPEST, IV., KIGYÓ-UTCA 4.

ÉS

REZESSY BÉLA KERESKEDÉSÉBEN CSETNEKEN

ESTABLISHED 1852

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

CHICAGO, ILL.

1852

ADAM Károlyi

1852

SUBARBY M. Károlyi &

CHICAGO, ILL.

BODÓ GUSZTÁV UTÓDAI

MIHÁLKOVICS ÉS SZEMERE

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 21. SZ.

Ajánlják minden idényre a legújabb hazai és külföldi női dívatkelméket, valamint nagy választék fekete selyem, angol bársony és kendőfélékben. — Vidéki megbízásokra a legnagyobb figyelem és pontosság fordítatik s kívánatra kelmeminták bérmentve legnagyobb készséggel küldetnek.

JÓZSEF Főherceg Ő cs. és kir. Fensége kamarái szállítója

PEJTSIK KÁROLY

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
SZAKÜZLETE BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. szám,
vagy Kossuth-Lajos-utca 4.

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

HARIS, ZEILLINGER ÉS TÁRSA

:: :: Cégtulajdonos: :: ::

Fabinyi Géza

A KÉK CSILLAGHOZ

Menyasszonyi kelengyék 500 koronától kezdve a legdisze-
sebb kivitelig. Szepességi vásznak.
Iglói sifon. Szepességi és tolnai
asztalnemű és törülközők. Kőszegi
magyar himzésekben nagy raktár.
Női-, férfi- és gyermekfehérneműek
saját gyártmánya. ~~~~~

:: ::

Egyedüli raktár:

:: ::

Budapest, IV., Váci-utca 16.

ÁDÁM KÁROLY

BUDAPEST, IX., Kigyó-u. 4.

ALAPITTATOTT 1789. ÉVBEN.

AJANLJA dúsan felszerelt selyem, gyapjú, pamut, cérna és fonalak, kézi hímzésre alkalmas canava- és congres kelmék, elkezdett és kész, kézzel hímzett selyem, vászon, stramin, posztó és valódi francia gobelin kézimunkáit.

Raktáron tartom a

*csetneki
csipke* ☉

készítéséhez szükséges összes kellékeket.

Női-, gyermek- és férfiharinyák és lábtyük. ::

Női és gyermek cérna, gyapju és selyem keztyük.

A LEGJOBB
ÉS LEGMEGBIZHATÓBB
KONYHAKERTI ÉS
VIRÁGMAGVAKAT

HARMINCNEGY ÉV
ÓTA SZÁLLITJA MÁR

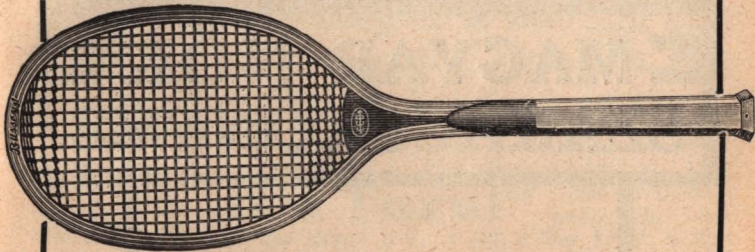
M MAUTHNER
..... ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN

**VII., Rottenbiller-utca 33. szám
és IV., Kossuth-Lajos-utca 4. sz.**

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Lawn-Tennis	Vasgolyó	Hajító labda
Football	Vívósport	Jég- és téli sportok
Croquet	Uszósport	Evezős sport
Cricket	Futósport	Turista sport
Hockey	Díszkosz	Horog halászat
Golf	Kalapács	Torna eszközök
Box	La Crosse	Magyar labda-
Polo	Water Polo	játék
Gerely	Vadászat	Sportjátékok

összes kellékek nagy raktára

Kertész Tódor nál
Budapest, Kristóf-tér.

Nagy képes sportárjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve.

MAGYAR NŐK SZAKÁCSKÖNYVE

Felhívjuk a hölgy-
közönség figyelmét
a most megjelent

SZOPORI NAGY JOLÁN
SZAKÁCSKÖNYVÉRE

Ára 4 korona

Alapított
1835-ben.

Szontágh Pál

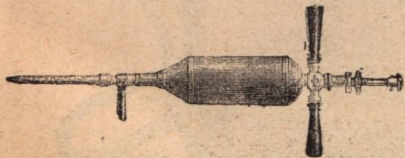
rézárú gyári
raktár. ♥♥♥

Budapest, IX. kerület, Üllői-út 19.

Ajánlja saját gyártmányú, eddig a legjobbnak elismert, szabadalmazott

„Turul“ szőlő- és rózsapermetezőit. A háti permetező főelőnye, hogy a szélkazánja kivethető, ezáltal a gép könnyen tisztítható és télire tisztítva tehető el. Ára csomagolással együtt K 32.—

„Kis Turul“ rózsza- és szobapermetező, vörösrézből. 1 drb 0.7 liter űrtart. 9 K, 1 drb 2 liter űrtart. K 12.

„Hungária“

Phylloxera szénkénegező;
ára darabonként csomagolással együtt

45 korona.

Alapított
1835-ben.

Szontágh Pál

részárú gyári
raktár. ♥♥♥

Budapest, IX. kerület, Üllői-út 19.

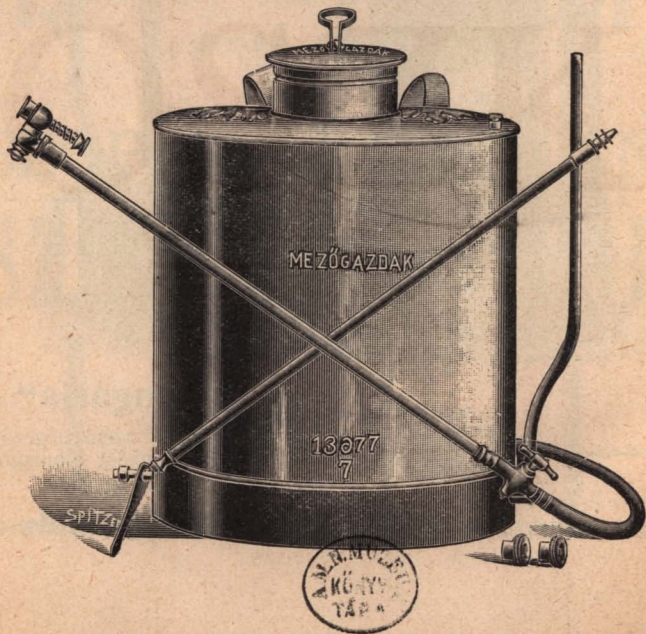
Ajánlja saját gyártmányú és kifogástalan működésű, az eredeti francia „Vermorel Eclair” permetezővel egy hajszálnyira azonos

„MEZŐGAZDÁK”

felírású peronospora szőlőpermetezőit. A permetezők a legjobb anyagból, kiváló gonddal lesznek készítve s minden darab külön kipróbálva kerül szállítás alá.

Ára darabonként csomagolással együtt **40 korona.**

Tömeges vételnél árengedmény!!!

A sikeres befőzés (conserválás) titka a

„WECK“-ben rejlik

Kimerítő ismertetést és árjegyzéket

~ ~ ~ díjmentesen küld a ~ ~ ~

Geittner és Rausch cég

Budapest, VI., Andrásy-út 8.

